

ADVOKATFIRMA

E-MAIL: PERJAN@MARTINUS.DK
Martinus Idealfond
Att.: Rådet
Mariendalsvej 94-96
2000 Frederiksberg

SUNDKROGSGADE 5
DK-2100 KØBENHAVN Ø
TEL +45 70 12 12 11
FAX +45 70 12 13 11

DIR +45 38 77 43 31
MRM@KROMANNREUMERT.COM

26. februar 2010
mrm MRM/mrm
Dok. nr.: 10024853-1

KRÆNKELSE AF OPHAVSRETTIGHEDER

Som aftalt skal jeg kort redegøre for de juridiske omstændigheder og reaktionsmuligheder i forbindelse med krænkelsen af Martinus Instituttets ("MI") ophavsrettigheder. Der er tale om en kort og umiddelbar vurdering baseret alene på den information, som jeg fik på mødet den 24. februar 2010 med Per Jan Neergaard og Jacob Kølle Christensen.

1. FAKTA

Det fremgår af gavebrev af 18. juni 1980 fra Martinus Thomsen, at MI har fået skænket ophavsretten til samtlige hans værker. Det må derfor lægges til grund, at MI har ophavsretten til Martinus' værker.

Kurt Christiansen ("KC") har i samarbejde med andre udgivet en eksakt kopi af Martinus' hovedværk "Livets Bog". Efter det oplyste er der fremstillet minimum 500 eksemplarer af værket. Derudover er en Livets Bog indscannet og tilgængelig for download på <http://martinus-webcenter.dk/livetsbog.html>, ligesom en lang række andre af Martinus' værker er tilgængeliggjort på <http://martinus-webcenter.dk/martinus-boger.html>. Endelig har KC udgivet en version af værket "Den intellektualiserede Kristendom", som ifølge det oplyste er en ændret version af bogen "Den Intellektualiserede Kristendom". Martinus ønskede ikke den ændrede version udgivet.

2. JURIDISKE FORHOLD

Martinus' værker må anses for beskyttet efter ophavsretslovens (OHL) § 1. Efter OHL § 2 har rettighedshaveren eneret til blandt andet at fremstille eksemplarer af det beskyttede værk samt til at tilgængeliggøre værket for almenheden, herunder ved at sprede eksemplarer af værket for eksempel ved salg.

En krænkelse af rettighedshaverens rettigheder kan sanktioneres dels ved erstatning og godtgørelse, jf. OHL § 83 og dels ved egentlig straf, jf. OHL § 76 og straffelovens § 299b. Straffen efter

OHL § 76, stk. 1 er bøde, mens straffen efter OHL § 76, stk. 2 er bøde eller fængsel op til 1 år og seks måneder. Straffen efter straffelovens § 299b er fængsel op til seks år.

Udgangspunktet i ophavsretsloven er, at det er den forurettede selv, der skal rejse krav om erstatning og straf, jf. OHL § 81.

Dog kan politiet rejse sag om straf, såfremt der er tale om skærpende omstændigheder efter OHL § 76, stk. 2 eller særligt skærpende omstændigheder efter straffelovens § 299b. Det er derfor afgørende, hvorvidt der er tale om en "almindelig krænkelse" eller om der foreligger skærpende eller særligt skærpende omstændigheder.

Jeg vil nedenfor gennemgå de tre potentielle krænkelse, samt hvorvidt der er tale om en krænkelse omfattet af OHL § 76, stk. 1 eller OHL § 76, stk. 2 eller straffelovens § 299b.

3. **KRÆNKELSERNE**

3.1 **Udgivelsen af Livets Bog**

Da der er tale om en eksakt kopi af originalen, som utvivlsomt er ophavsretligt beskyttet, er der som udgangspunkt tale om en ulovlig eksemplar fremstilling, jf. OHL 2, stk. 2. Derudover er salget af kopierne en ulovlig eksemplarspredning, jf. OHL § 2, stk. 3.

KC argumenterer for, at eksemplar fremstillingen og -spredningen er lovlig, som følge af jeres "informationsbrev fra rådet" fra februar 2009. Heraf fremgår, at det MI anser for vigtigt ved ophavsretten til Martinus' værker, ikke er den økonomiske side af ophavsretten, men derimod de ideelle rettigheder beskrevet i ophavsretslovens § 3. Dette fortolker KC som et samtykke til, at andre kan udgive uændrede udgaver af Martinus' værker.

Det er min vurdering, at der ikke i det i KCs brev citerede stykke fra informationsbrevet ligger et samtykke. Der kræves et betydeligt stærkere samtykke eller tilkendegivelse for, at en rettigheds-haver kan siges at have opgivet hele eller dele af sine ophavsrettigheder. Det fremgår da også direkte af MIs hjemmeside, at bøgerne er beskyttet af ophavsret, og at det kræver samtykke for, at bøgerne må gengives. Der er derfor ikke givet samtykke, og det er derfor min vurdering, at der er tale om en overtrædelse af ophavsretslovens § 2.

Der er ingen tvivl om, at krænkelsen er sket forsætligt, og at grundbetingelsen i OHL § 76, stk. 2 og straffelovens § 299b dermed er opfyldt. Derudover skal der som nævnt ovenfor foreligge skærpende omstændigheder.

Henset til antallet af kopier der er fremstillet og henset til, at der er "annonceret" gennem redaktionel omtale i fagligt relevant tidsskrift ("Den ny verdensimpuls"), er det min vurdering, at der er tale om skærpende omstændigheder, jf. OHL § 76, stk. 2, og at politiet derfor kan rejse tiltale mod KC på MIs begæring. Imod taler dog, at eksemplar fremstillingen og -spredningen ikke er foretaget af hensyn til egen økonomisk vinding.

Det er ikke min vurdering, at denne krænkelse alene er tilstrækkelig omfattende til at være omfattet af straffelovens § 299b.

3.2 Tilgængeliggørelsen af Martinus' værker på nettet

Også her er der tale om en eksakt kopi, hvorfor tilgængeliggørelsen strider mod OHL § 2. Der kan, jf. ovenfor, ikke anses at være givet samtykke til den skete tilgængeliggørelse.

Da værkerne er lagt ud på hjemmesiden forsætligt er grundbetingelsen for anvendelse af OHL § 76, stk. 2, opfyldt. Det er specifikt nævnt i OHL § 76, stk. 2, at en skærpende omstændighed kan være tilgængeliggørelse af værker på internettet. Det er derfor min vurdering, at forholdet vil være omfattet af OHL § 76, stk. 2. Dette vil særligt være tilfældet, såfremt det kan bevises, at KC også er involveret i denne tilgængeliggørelse, da det vil indicere en mere systematisk krænkelse af MIs rettigheder.

3.3 Udgivelsen af den ændrede version af "Den intellektualiserede kristendom"

Det fremgår af OHL § 2, at rettighedshaveren alene afgør om et værk skal tilgængeliggøres for almenheden, herunder om værket skal offentliggøres. Der er derfor tale om en overtrædelse af OHL § 2, såfremt KC har offentliggjort en ændret version af et værk, som Martinus har skabt, men hvor Martinus ikke har ønsket den ændrede version udgivet.

Det bemærkes, at KC ikke kan hævde, at der er givet samtykke til denne udgivelse, da samtykket ifølge KC selv alene angår uændrede udgivelser.

Det er forsætligt, at værket er udgivet, og henset til at værkerne er udgivet i et betydeligt antal eksemplarer, og efter det for mig oplyste er tilgængeligt på internettet, er det min vurdering, at der er tale om en overtrædelse af OHL § 76, stk. 2.

3.4 Sammenfatning vedrørende krænkelse

Det er min vurdering, at krænkelseerne hver især udgør en overtrædelse af OHL § 76, stk. 2, og særligt når man tager i betragtning, at KC efter det for mig oplyste står bag alle tre separate krænkelse, må der samlet set være tale om en overtrædelse af OHL § 76, stk. 2. Hvorvidt der er tale om en overtrædelse af straffelovens § 299b, er vanskeligt at vurdere på det foreliggende grundlag.

Dermed vil der være offentlig påtale, således at politiet kan rejse tiltale for krænkelseerne, jf. OHL § 81.

4. **REAKTIONSMULIGHEDER OVERFOR KRÆNKELSERNE**

4.1 **Undlade at reagere**

Én mulighed er at undlade at reagere. Fordelen ved dette er, at man sparer omkostninger, ligesom man kan håbe, at man kan tie sagen ihjel. Imidlertid vil MI på et tidspunkt miste retten ved passivitet til at gøre indsigelser overfor de tre konkrete krænkelse. Man vil således ikke om to/tre år kunne påberåbe sig krænkelse, hvis man ikke inden da har reageret yderligere overfor krænkelse.

Dertil kommer, at det kan have en afsmittende effekt på andre krænkelse, således at domstolene i videre omfang vil acceptere krænkelse af MIs rettigheder end, hvis MI reagerer overfor de ovennævnte krænkelse. Dette er særligt relevant i denne sag, idet KC påstår, at der er givet samtykke til udgivelsen, hvorfor domstolene muligvis vil anerkende et sådan samtykke, hvis MI ikke reagerer på krænkelse og på KCs påstand om samtykke.

Det blev oplyst, at det var MIs opfattelse, at KC uanset om MI reagerede eller ej, ville søge en retssag. Hvad konsekvensen af manglende reaktion fra MIs side vil være, såfremt KC anlægger en retssag er vanskeligt at sige, da det blandt andet afhænger af indholdet af sagen anlagt af KC og tidspunktet for KCs sagsanlæg. Det kan dog generelt siges, at hvis sagen vedrører rettighederne, og der er forløbet en længere periode inden sagen anlægges, så er der en risiko for, at domstolene vil anse rettigheden for tabt ved passivitet, jf. lige ovenfor.

4.2 **Almindelig retssag**

Den mest sædvanlige reaktionsmulighed vil være at anlægge en almindelig retssag. Derved vil MI få prøvet om, KC krænker MIs rettigheder, og i givet fald vil han blive dømt til at betale erstatning og godtgørelse, samt muligvis blive pålagt bødestraf. Ulempen ved denne mulighed er, at det er omkostningstungt (ca. DKK 300.000), ligesom det i vidt omfang vil give KC mulighed for at tiltrække sig og udnytte opmærksomheden om retssagen.

En retssag vil typisk tage 12-18 måneder at gennemføre, men kan tage betydeligt længere tid.

4.3 **Bevissikring og fogedforbud**

Den tredje mulighed er at foretage bevissikring og få nedlagt fogedforbud. At foretage bevissikring betyder, at fogedretten sammen med MI møder uanmeldt op på adresser, hvor der kan være beviser for krænkelse, det vil sige salgssteder, produktionssteder, steder med regnskabsmateriale og lignende. Her vil fogeden så registrere samtlige beviser, så man under en efterfølgende retssag kan dokumentere krænkelse omfang. Det er min umiddelbare vurdering, at betingelserne for gennemførelse af bevissikring er opfyldt.

Et fogedforbud betyder, at produktion, markedsføring, salg, m.v. bliver forbudt fra fogedforbudets nedlæggelse. Herefter vil enhver overtrædelse af fogedforbuddet medføre bødestraf. Det er min umiddelbare vurdering, at betingelserne for fogedforbud er opfyldt.

Både bevissikring og fogedforbud skal efterfølges af en almindelig retssag. Man kan foretage både bevissikring og fogedforbud særskilt uden at gennemføre begge dele.

Fordelen ved disse reaktioner er, at det vil have en stor præventiv betydning, samtidig med at det effektivt vil forhindre yderligere salg. Ulempen er, at det er omkostningstungt (ca. DKK 400.000, inklusiv den efterfølgende retssag), ligesom KC også her vil have mulighed for at udnytte sagen til at markere sine synspunkter.

Bevissikring og fogedforbud skal gennemføres indenfor kortere tid efter, at krænkelserne er opdaget (formentlig ca. 6-9 måneder). Det vil tage op til 6 måneder at gennemføre bevissikring og fogedforbud, hvorefter en almindelig retssag som nævnt skal gennemføres. Den tager som nævnt 12-18 måneder.

4.4 **Politianmeldelse**

Den sidste reaktionsmulighed er at politianmelde krænkelserne. Dette er formentlig den voldsomste reaktion. Som nævnt ovenfor vil politiet alene forfølge sagen, såfremt politiet ligesom os anser de skete krænkelser for så alvorlige, at de er omfattet af OHL § 76, stk. 2, jf. pkt. 3 ovenfor. Uanset at det er vores vurdering, at der er tale om en krænkelse omfattet af denne bestemmelse, er der en risiko for, at politiet ikke vil forfølge sagen, dels som følge af en anden vurdering af krænkelserne, og dels som følge af ressourceprioritering.

Fordelen ved denne løsning er, at det er mindre omkostningstungt (formentlig ca. DKK 50.000), ligesom den præventive effekt er stor. Samtidig giver den i mindre omfang KC mulighed for at udnytte sagen til sin fordel, da politiet er hans modpart. Hvis han bliver dømt vil den sandsynlige straf være en bøde af en vis størrelse.

Ulempen er, at reaktionen af nogen kan anses for at være for voldsom. Derudover kan KC udnytte det til sin fordel, hvis ikke politiet vælger at rejse sigtelse og tiltale. Endelig slipper MI i et vist omfang kontrollen med processen, da politiet tager over, ligesom KC under indtil politiet reagerer vil kunne fortsætte salget.

Det er vanskeligt at sige noget om, hvor længe en sådan proces tager, da det afhænger af politiets sagsbehandling.

---oo0oo---

Såfremt I har yderligere spørgsmål, er I selvsagt velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen
Kromann Reumert
Martin Dahl Pedersen

Morten Rosenmejer